

БРОЈ 45.

ГОД. VIII.

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

излзи недељно јеј в пут
ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 21. Октомбра 1890.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Претплату ваља слати упутницом на општински суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

ХХІ. НАРЕДБА

(За оне који држе фијакере)

Да би се могао прописати нов ред за фијакеристе у вароши, потребно је претходно да се сваки фијакерист, који се данас бави том радњом у Београду, јави општинском Суду, ради извесних објаснења.

С тога се овим наређује: да се сви они, који се занимају фијакерском радњом, и то како газде чија су кола тако и кочијаши што су код другога у служби, фијакеристе до 27. ов. мес. јаве у благајно одељење Суда општинског.

Ова наредба односи се и на оне који не изводе на станице своја кола редовно, као и на гостионичаре који држе фијакере за вожњу гостију — дакле за све без разлике који не држе фијакере само за своју кућу.

Ко се не буде одазвао овој наредби, казниће се по закону.

Од Суда општине вар. Београда 15. окт. 1790.
Абр. 2130.

ХХІІ. НАРЕДБА

(За рибара који држе чамце и барке)

Према тарифи, коју је за наплаћивање обаларинских такса прописао одбор општински на основу закона о томе, потребно је да се општинском Суду јаве сви они који раде са чамцима на савској и дунавској обали у отару београдске општине, а тако исто и они који држе барке.

С тога се овим наређује: да се до 27. ов. мес. пријаве у рачуноводство општине сви они који имају чамце или барке, да би чамци и барке добили своје нумере.

Ко се не буде одазвао овој наредби, казниће се по закону, а сем тога одузеће се и изложити продаји сви чамци и барке, које се нађу дуж савске и дунавске обале београдског атара, ако се њихови сопственици до одређенога не пријаве по овој наредби.

Од Суда општине вар. Београда 18 Авг. 1890.
Абр. 2137

НАРЕДБА

Да би се одржавао потребан надзор и над надничарима и праљама, Управа вар. Београда издаје следећу наредбу:

1. Од објаве ове наредбе па за 20 дана дужни су сви надничари без разлике рада и праље пријавити се лично овд. општинском Суду и тамо сваки доказати, да се стално занима надничењем или перивом. Поред тога има пријавити улицу и кућу где станује.

2. Како ће сваки при овој пријави од Суда добити билет занимања и пребивања, то мора сваки исти увек

уза се посити, да би га могао свакад на захтев показати власти, иначе без њега сматраће се да је без занимања и подпашће под прописе за скитнице.

Управа вар. Београда објављујући ову наредбу, позива све, којих се ова наредба тиче, да по њој благовремено ураде шта треба, јер ко то пренебрегне, казниће се најстроже по закону, а казна је по §§ 343 и 342 под агривичног закона затвор и прогонство.

Овде се напомиње да је управа издала и квартовима нужне наредбе, те ће се најбодрије мотрити, да нико испод законске казне не избегне, који би ову наредбу пренебрегао: а за најбољу контролу, после рока овом наредбом остављеног, вршиће се и повремена ревизија над свима надничарима и праљама у вароши.

Да би се ова наредба одржала у својој важности, позива се грађанство, да од сада свакад од надничара и праља које би најмили за радове, тражи најпре да им покажу своје билете занимања, и само оне, који исте имају да приводе своме кварту, који ће урадити даље шта треба.

Небрежење грађана у овоме сматраће се за непослушност према полицијским наредбама, што ће се строго казнити.

Од Управе вар. Београда 11 окт. 1890. Бр 14931.

Рад општинског одбора.

LIV. РЕДОВНИ САСТАНАК

8. Октобра 1890.

Председавао члан суда г. Св. Карапешић; били чланови одбора г.г. М. Р. Маринковић, Ф. Васиљевић, М. Јовановић, Ј.М. Тадић, Ј.Ж. Вурић Р. Р. Ђаковић, К. Б. Михаиловић, К. П. Михаиловић, Р. Петровић, В. Николић, М. Јанковић, А. Одавић, М. Велизарић, Т. С. Новаковић, С. Д. Милићевић, Н. Р. Поповић, Др. М. Т. Леко, Т. Димитријевић, С. Ј. Азријел, А. Шток, К. Д. Главинић, Д. Симић, Л. Даљковић, Д. Најдановић, М. М. Терзијашвић и М. Капетановић.

I.

Пре дневнога реда прочитан је и без примедаца усвојен записник одлука из седнице 2. ов. месеца.

II.

Према мишљењу одборника г. К. Д. Главинића усвојено да се у будуће штампају у општинском листу сви извештаји и акта водоводне надзорне комисије за која она назначи да је то потребно учинити.

III.

Поводом напомена неке г. г. одборника препоручено Суду да нареди да се у будуће подвргава хемијској анализи петрољеум који лиферант набавља општини, и то сваког месеца, па и по двапут месечно, а ако треба и чешће.

IV.

Председништво саопштава да је према одлуци из прошле седнице, г-ђа Даринка Маленићева студ. медецине поднел увељење о здрављу и изјаву пристанка на све услове, које одбор постави.

Према овоме, и слажући се са мишљењем комисије да је општини потребно да има и једног женског лекара, а и почем је комисија нашла да су квалификације молиљине похвалне — Одбор решава: да се Даринка Маленићева студ. медецине на циришком универзитету, прими за питомца општине београдске, са стипендијом од 200 дип. месечно и правом на путне и подвозне трошак, а школарину ће имати сама да плаћа. Услови њене обавезе према општини да буду исто онако како је прописано за државне питомице, с тим још да је дужна по свршетку редовних студија, изучити нарочито женске болести.

Обавезу да састави одборник г. Др. М. Т. Леко са шефом општинских лекара и правобораниоцем општинским. Обавеза има се претходно поднети одбору на увијај па по том потписати.

До краја ове године издатци по овој одлуци чиниће се из партије на непредвиђене потребе, а за у будуће, предвидети потребна сума у буџету.

Стипендија ће се рачунати и издавати од 10 ов. мес.

V.

Одборник г. Др. М. Т. Леко реферише да је извршио хемијску анализу артија, од којих су му лицитацијоне мустре по одлуци одборској из прошле седнице на анализу послате. Нашао је да у оштећи није једна од испитиваних хартија није квалитета потпуно доброг, али почем је примљено да се таква артија може употребљавати, константовао је и према излициранијој ценама, да се могу усвојити мустре, које јо обележио са I., III и IV а она под II да се одбаци.

Према оваком извештају одлучено: да се усвоји лицитација, која је држана 25 пр. мес. (СБр. 16582) за набавку артије и коверата по излицираним ценама и за све врсте сем она што је мустра обележена са II.

VI.

Рачуноводство извештава да је 6. ов. мес. држана по други пут лицитација (СБр. 17165) почем на првој није било лицитант, и овом другом лицитацијом право на наплаћивање акциса механског од 1. Нов. ове до 31. Дек. ид. год. остало је на Антонија Павловића за 33010 дин. дакле за 2391 дин. мање од овогодишње аренде.

У исто време председништво саопштава да је и еснаф мејанско-кафански поднео акт (СБр. 16269) којим моли да се плаћање акциса удеси на други начин, како би се наплаћивање вршило лакше и по каферије згодније.

Акт гласи:

„На данашњој лицитацији 22 ов. мес. за издавање под закуп акциса механског, није билоовољно липитанта, те би по томе имала се одредити друга лицитација.

Еснаф мејанско-кафански, позван дужношћу, да штити интересе чланова свога Еснафа, и да се стара о унапређењу његовом, ангажовао би се сам да узме под закуп акцис механски, те тиме да заштити чланове свога еснафа од уцене појединих закупаца — шпекуланта — који акцис узимају под закуп и својевољно од ока разређују појединим каферијама колико који има да му плати, па био овај у стању или не, према потрошњи пића, које у току године у радњи потроши.

Но пре, него што би и еснаф коначно решио, да узме под закуп, он је држао једну одборску седницу, у којој се је посаветовао, како и на који начин било би и по чланове еснафа и за саму општину најкорисније, да се наплата овог акциса врши, те да се и општински интереси повисе, и да се овај терет правичније на грађане па и саме каферије распореди.

У тој својој седници еснаф је донео одлуку, да се Суду општинском учини представка, да ће овај досадашњи начин исплаћивања акциса као предвиђени свој извор по

буџету пушти, и приступи практичнијем, лакшем и правичнијем, чиме ће уједно и овај свој извор појачати ако не више, а оно са двапута више, него колико га је до сада имала.

Еснаф мисли на овај начин:

Пошто је већ као што је познато одебрен и утврђен рејон вар. Београда, и пошто ће општина, да би осигурала и увеличала своје приходе, морати, да уведе „ћерам“ када се имају увозити сви потрошачки производи у вароши и том приликом наплаћивати на име варошке потрошарине по постојећем закону извесне таксе у корист општинске касе — то еснаф мисли, да се и ради олакшице и ради већег прихода, наплата акциса наплаћује и врши приликом увоза пијаца.

Овим би се не само знатно повећао приход општински од ове буџетске позиције, но би се и равномерно распоредио овај терет: на све грађане ове вароши, који вино троше или са њим тргују, а не би га као до сада подносио извесан број грађана — само механије и каферије, који су наметима и дацијама тако оптерећени, да нису у стању обстати но пропадају сваким даном један за другим, остајући без капитала и радње.

Овим би се уједно од стране општине указало више признања према начелу равноправности, које је, можемо се поносити, проткано кроз наше законе.

Еснаф чинећи ову преставку општини београдској, нада се да ће и сама општина прихватити овај и овакав предлог, чиме ће се интереси и приходи општински значајно увећати, а уједно ће се тиме скинuti један велики терет са извесне класе нашег грађанства који сразмерно највише порезе плаћају и чијем опстанку прети на сваки начин опасност, ако се не нађе начин, да му се ма с које стране олакша.

По саслушању акта лицитације, као и овог еснафске управе, — одлучено: да се лицитација не усваја; а решење по акту еснафа да се донесе доцније кад се одложи прибирати трошарина, почем је у вези са њом.

VII.

Рачуноводство саопштава да је лицитација за набавку дрва до 650 куб. метарских фвати, за огрев локала општинске администрације и школских зграда, држана 10 пр. мес. Али како је преостала од прошле године знатна количина неутрошених дрва, није потребно више него 200 мет. куб. хвати. По саслушању акта и протокола лицитације (СБр. 17449) решено: да се лицитација усвоји с тим да се узме свега 200 куб. мет. хвати и да одборници Р. Драговић и Н. Р. Поповић изврше пријем дрва и одреде колико ће се од којих узети према лицитацији.

VIII.

По саслушању понуде Николе Димитријевића за саракочатлерску оправку возова општинских СБр. 17448 решено: да се распите друга лицитација, а понуда се не може усвојити ни с тога, што понуђач није од тог заната.

IX.

Одборник г. Др. М. Т. Леко реферише у име школске комисије којој је прошле седнице стављено у задатак да оцени може ли се уважити тражење управе удружења дунавског краја, да се школа за тај крај подигне на земљишту где је данас црква Св. Александра Невског.

После дуже дебате остављено комисији да узме у оцену и величину земљишта црквеног и према њему даде мишљење може ли се саградити већа школа уједно за дунавски крај и Јалију, па у другој седници да се изнесе на решење.

X

Председништво саопштава да су становници врачарских улица поднели опет молбу да се трошкови откопавања сразмерно

поделе, дакле да их цела општина поднесе, а не само сопственици имања у оним улицама које се откопавају.

Акт тај гласи:

„Становници „Западног Врачара“ благодарни су општини београдској, што се одазвала њиховој молби од 22. Априла 1886. године, те је у неким улицама начинила тротоаре, а у неким улицама, које су раније о трошку Врачараца средином калдрмисане биле, као што су: „сарајевска,“ „фрушкогорска,“ „сјеничка,“ и калдруму обновила. Они ће бити још више благодарни општини, кад буде подигла калдруму и средином осталих улица, у којима су направљени тротоари.

Корист је велика што је „Западни Врачар“ у неким улицама добио тротоаре а у неким и обновљену калдруму. Но становници овог краја вароши Београда, претрпели су и велике трошкове, што други крајеви нису те трошкове имали, кад су добијали калдрме и тротоаре. На име: општина је, пре него што је по молби становника „Западног Врачара“ отпочела грађење жељених тротоара, најпре извршила местимичну нивелацију његових улица с погледом на цео Београд. Услед ове нивелиције откопавана је земља у улицама „Западног Врачара,“ и ношена за попуњавање улица у другим крајевима вароши. Од овог попуњавања имала је само општина користи, јер је подмирила једну велику потребу, насилајући поједине друге улице. Ну становници „Западног Врачара“ имали су од овога откопавања грдне штете и трошкове. Редак је становник имања на овоме крају вароши, а да није платио по 2000 динара, само за подзиђивање своје куће, које је откопавање улица донело. Некима је кућа са свим и упропашћена, те су тражили од општине накнаду штете, па су је и добили на судовима.

Сопственици добара још нису одужили што су узајамили за подзиђивање, које су морали извршити услед извршене нивелације, а општина их позива да јој плаћају не само за подигнуте тротоаре, него и за извршену нивелацију за откопавање земље од чега су имали само штете и велике трошкове. Сопственицима „Западног Врачара“ са свим је драго, да плате општини, што је она платила за подизање тротоара испред његових добара, и они ће јој те трошкове накнадити по неки одмах, а по неки у роковима. У осталом било им драго или не, они су дужни по закону од 14. Априла 1861. год. (зборник 14. стр. 34.) платити калдруму испред његових добара по 3 хвата.

Но да се тражи и наплати од њих и за нивелацију, за откопавање улица, које нису њихова својина, но општине, нити је право, нити за то има ослонца у ма какој законској одредби. Нивелација је општа потреба, па се трошкови око тога имају да подмире само из општинске касе, а не из касе оних сопственика, који су нивелацијом још и оштећени у својим добрима. Испред наших кућа откопавала је општина земљу и попуњавала друге улице, овамо чинила само штету, а онамо корист, па тражити од оних, који су штетовали да плате за оне, који су само корист имали, није право нити има закона за то.

Господине преседниче! Подписаны у име сопственика свију добара на „Западном Врачару“ моле вас и као преседника и као стручног человека у овој ствари, да изволите узети у обзор ово:

1.) Да се никде у свету не плаћају трошкови око нивелације улица од сопственика добара у тим улицама, него те трошкове сноси цела општина.

Шта више, да се из општинске касе надокнађује онима, који се оштете услед нивелације, што са нама до сада није био случај.

2.) Да ни у нас нема закона, да сопственици сносе трошкове око нивелације, него има само закон за подизање калдрме; и

3.) Да су становници добара на „Западном Врачару“ имали великих трошкова за утврђење својих добара због однесене земље испред истих, те да се попуне друге улице ове општине.

Молимо вас, господине преседниче, да све ово изволите узети у обзор; па да наредите, да се рачуни, по којима се од сопственика добара на „Западном Врачару,“ тражи наплата не само за тротоаре него и за откопавање земље, измене тако, да се од њих траже и наплате само тротоари, а откопавање земље односно трошкови око нивелација, да падне на терет општинске касе. А ако ви, буди из којих разлога, не би могли таку наредбу издати, онда вас молимо, да изволите ову нашу представку изнети на решење општинском одбору, кога молимо да ослободи „Западни Врачар“ од плаћања трошкова око нивелације његових улица.

Уједно молимо господина преседника, да што пре издејствује, да и општина одговори својој дужности на име: да што пре калдрмише средину оних улица у којима су подигнути тротоари; јер ако то она не учини у што краћем времену, поквариће се и сами тротоари. Нарочито је нужно да се што пре калдрмишу раскрши на „писарско-споменичкој“ и „споменичко-орловској“ улицама, с тога, што у тим улицама, кад пада јака кишба бива свакад и поплава, те становници ових улица имају грдне штете.

По саслушању овога акта, одбор је решио: да се молба не може уважити, ни према закону о калдрмисању улица ни према ранијој одлуци одборској.

XI

Одборник г. К. Главинић реферише у име комисије, која је имала да прегледа састављени пројекат за уређење Калимегдана и одреди колики је кредит потребан па да се могу још ове јесени отпочети послови на уређењу калим парка.

Комисија се у главноме изјаснила да не треба много мењати данашње стазе просецањем других, него главније проширити а све пак настути и иначе довести у ред; даље снабдити Калимегдан бољим клупама а и учинити друго што је најпрече за његово уређење, на што да се за сада може утрошити до 15.000 дин.

Усвајајући мишљење комисије, одбор је одобрио: да Суд општински предузме уређење калимегданског парка одмах и да за сада може утрошити из партије на непредвиђене послове до 15000 динара.

На пословима око уређивања калимегдана да воде надзор одборници г. г. К. Д. Главинић, Милор. Д. Терзибашић и Милан Капетановић.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Предавање. Прошле среде, 17. ов. мес. држао је у општинској дворани предавање о електричном осветљењу г. Ђока Станојевић проф. војне академије, као члан комисије којој је Одбор поверио да каже какво је осветљење за Београд подесније да ли електрично или гасно.

Предавање је држано у конференцији одбора општинског и комисије за осветљење, али је на предавање дошао и приличан број грађана, који су сазнали за предавање.

Није било времена да се може објавити предавање, али је штета што је то пропуштено; јер популарно и упоредно излагање г. Станојевића о електричном и гас-

ном осветлењу дало је слушаоцима не само драгоцену сазнање о успеху што га је електрично осветлење до данас постигло, него и свима особинама његовим прелази над гасним осветлењем.

Предавање је стенографисано, па ћемо га у идућем броју донети.

Да се јаве. Окружној пуковској команди треба да се до 27. ов. мес. јаве ради лекарског прегледа инвалиди који у Београду живе, и то како они који примају потпуну потпору, тако и други који добивају половицу. — Ваља са собом да поднесу решења инвалидског Суда са којим су оглашени за инвалиде.

По извршеном прегледу, даће се свакоме ново уверење са којим ће се у будуће примати помоћ. Ко се не буде јавио и истине без уверења, неће моći добијати даље потпору.

Седница. Одбор општински држаће редовну седницу сутра, 22. ов. мес. у 5 час. по подне.

На дневноме су реду несвршени предмети у последњој седници.

Опомена. Обраћамо пажњу на наредбе које за фијакеристе и рибара доносимо данас, на првој страни.

Рок за пријаву није велики и ко не похита, него пропусти одазвати се наредби, претриће штетне последице.

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

Порески одбор за варош Београд образовао се и отпочео свој рад, да распореди порез на грађанство за 1891 годину.

На основу чл. 62-ог закона о непосредном порезу, позива се обдашње грађанство, да поднесе пореском одбору пријавне пореске листе до 31-ог ов. мес.

Да би се пријам ових листа олакшао и убрзао наређује се, да сваки своју листу преда порезнику онога кварта у коме станује.

Свака пријавна листа треба да је снабдевена таксеним марком од 30 пари динарских. Оне ће се примати сваког дана од 8 до 12 пре и од 1 до 5 сати по подне.

Сваки грађанин треба за се да поднесе пријаву листу, коју ће тачно према своме имовном стању попунити.

За масе — попилне и банкротске — дужни су да учине пријаву њихови старатељи;

За оне, који нису овде, њихови пуномоћници;

За правне личности, — управници установа;

За жену или децу, муж, односно отац.

Газде и мајстори одговарају за порез својих млађих. С тога се на основу члана 56-ог пomenutog закона позивају, да своје млађе: слуге, слушкиње, калфе и т. п. особено пријаве пореском одбору.

У чл. 86-том закона о непосредном порезу прописана је казна за оне, који се у остављеном року не би пореском одбору пријавили.

Уједно обраћа се пажња грађанству на законска наређења о савесности пријаве. Тешке су законске последице за оне, који неби истинито своје стање пријавили. А на случај, да се у истинитост нечије пријаве посумња одбор је властан, да сам даје оцене о стању сваког та-квог пријавника.

Тога ради умољава се грађанство да своју дужност савесно одговори, како одбор неби био принуђен да према сумњивим пријавницама употреби право, које му прониси закона дају.

Да би се пријавне листе што тачније попуњавале овде се, поред упута који је издао господин минисар финансије 10-ог фебр. пр. год. ПРБр. 2910, следеће објашњава.

1.) Трговци, занатлије и индустрисац, поред осталих облика пореза, плаћају још и порез на капитал уложен у радњу.

У чл. 49-ом закона о непосредном порезу прописује се, да за оцену величине капитала, који је у радњи уложен, важи извод из књига, које су уредно вођене и судом потврђене. С тога сваки који плаћању овог пореза подлежи, треба да уз пријавну листу поднесе потврђени извод из својих књига, као доказ за величину свога капитала. Ко то не учини а одбор посумња у истинитост пријаве, тога ће се стање капитала у одбору оценити.

Као капитал рачуна се не само сопствени новац, већ и повучени кредит; па с тога нека сваки при стављању свога капитала има и ово у виду.

2.) И готовина која се не улаже у радњу, нити се даје под интерес — порезује се по закону као капитал који је у радњи уложен. С тога сваки онај, коме се готовина затекла у каси, нека исту у дотичној рубрици пријавне листе тачно означи.

Као на све тако и на овај облик пореза, обратиће се одбору нарочита пажња.

3.) Апотекари плаћају не само порез на капитал уложен у радњу, већ и на зараду — приход од радње, — по наређењу члана 51-ог закона о непосредном порезу. С тога са они позивају, да и свој приход од радње у пријавној листи назначе. А за доказ њиховог прихода може послужити потврђени извод из њихових прошлогодишњих књига, који треба уз пријаву да поднесу, ововажи и за банкаре, мењаче, комисионаре, агенте и сензала.

4.) Они који би имали законског основа да се плаћања ма каквог облика пореза ослободе, треба да се са тражењем и доказима пријаве пореском одбору.

Из седнице пореског одбора 16. октобра 1890 године, у Београду.

За председника пореског одбора
члан суда

Милан М. Банковић.

Примедба: Порески одбор ради у општинској кући, при приземном спрату, доле.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 11. до 18. Октобра закључно прешло је преко иштинских кантара:

ТЕЖИНА КИЛОГР.	ЧЕГА	100 к. просе- чна цена дин.	ТЕЖИНА КИЛОГР.	ЧЕГА	100 кг. просе- чна цена дин.
10000	Брашна испечена.	16.50	680	Сламе . . .	2 —
123	Брашна кукуруз.	12.—	150	Меда . . .	80.—
215.475	Испеченице . .	13.—	607	Кајмака. . .	110
72.380	Кукуруза . .	8.40		Разне зелени	14.—
53.431	Ражи . . .	11.40	839	Спра . . .	80.—
30	Сочива. . .	21.—		Лоја нетопљена	—
53.394	Јечма нова . .	10.70		Масти . . .	10.—
28.776	Овса . . .	11.35		Длаке говеђе.	—
3747	Проса . . .	—	1015	Кумура дрвена	8.50
28814	Шасуља . .	25.50		Разне зелени	—
1094	Кромпира нова . .	6.—	19067	Свиња дебелих	75.—
9154	Арпаџика . .	9.50	10000	Угљена камена	4.—
46	Црна лука . .	5.—		Воћа разна. .	40.
23100	Бела лука. . .	40.—	46.900	Крече . . .	3.—
4476	Грожђа . .	45.—	56.0850	Цемента . . .	32.—
22190	Воћа разна . .	40.—	10.126	Купуса кисела	—
350.499	Шљива сирових . .	15.—	30.000	Камена проста	44.—
	Шљива сувих . .	63.56		Месинга стара	—
	Пекmez . .	55.—		Дрвен. разне.	—
69.820	Сена . . .	4.—		Вина црна . .	—
				Ракије шљ. меке	—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГ СУДА.